UUTISET

Nykyinen energiatodistusmalli koetaan toimimattomaksi ja ennen muuta rahastukseksi. **TOIMINNANJOHTAJA KAIJA SAVOLAINEN, OMAKOTILIITTO**

PÄIVÄN PUNKTI

Pelastaja

Keskustan tuoreesta puheenjohtajasta Juha Sipilästä on tullut pelastaja. Perusinsinööri Sipilä pelasti ensin oman puolueensa nostamalla keskustan kannatuksen aallonpohjasta kärkeen. Sen jälkeen Sipilä on pelastanut Kataisen hallituksen kaksi kertaa.

Keskustan tilanne oli viime vaalien tappion jälkeen surkea. Vaalitulos oli täystyrmäys ja keskusta otti lukua ainakin kahdeksaan ennen kuin pääsi tolpilleen.

Juha Sipilän johdolla alkoi kuitenkin nousu, joka oli yhtä jyrkkä kuin alamäki oli ollut. Tapahtuma todistaa, että politiikassa auringonlasku ja auringonnousu ovat yhteistä omaisuutta. Jokainen kokee ne molemmat vuorollaan.

Sipilän varsinainen läpimurto tapahtui kuitenkin hallituksessa, jossa Sipilä ei edes istu. Kun Kataisen hallitus teki yritysverouudistusta, kukaan ei tuntunut tarkalleen tietävän uudistuksen vaikutuksia. Vähiten asiasta oltiin perillä vasemmistoliitossa.

Sipilä luki paperit ja kysyi Paavo Arhinmäeltä, tiesikö tämä mitä oli tekemässä. Ei tiennyt. Niinpä Sipilä antoi vasemmistoliitolle vähän tukiopetusta veropolitiikassa.

Laitavasemmalla syntyi paniikki. Arhinmäki oli mennyt hyväksymään paperin, jota olisi ollut mahdotonta puolustaa omalla kentällä. Ratkaisu revittiin auki ja Arhinmäki sai jatkaa puheenjohtajana.

Nyt Juha Sipilä junaili maahan soten. Sote yhdistettynä kuntauudistukseen on ollut Suomen poliittisen historian huonoimmin valmisteltu hanke. Historioitsijat saavat jatkossa yrittää selvittää, mitkä syyt saivat tämän hallituksen lähtemään tällaiseen uudistukseen.

Paljolti Sipilän aloitteesta koko asia avattiin uudelleen. Hallitus pelkäsi kaatuvansa ja tarttui oljenkorteen. Kokoomuksessa oli jo ennen tätä aloitettu katumusharjoitukset, kun puolueessa oli asetettu työryhmä Jan Vapaavuoren johdolla miettimään ulospääsyä umpikujasta.

Sote-ratkaisu ei ehkä ole kenenkään alkuperäisen mallin mukainen, mutta se on ratkaisu.

Soten myötä myös kuntien pakkoliitoksille heitetään kevyet mullat.

Sipilä näyttäytyy tämän jälkeen entistä enemmän puoluejohtajana, joka kykenee isoihin päätöksiin ja nousemaan pikkupolitikoinnin yläpuolelle.

Tahtomattaan hänestä on tullut samalla heikon hallituksen vankin tukimies.

Se ei ole hassumpi lähtö, jos ja kun Sipilä itse siirtyy vaalien jälkeen pääministeriksi.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

POLITIIKASTA LYHYESTI

Suvivirsi poiki lakialoitteen

Kansanedustaja ja perustuslakivaliokunnan jäsen **Vesa-Matti Saarakkala** (ps.) tyrmää apulaisoikeuskansleri **Mikko Puumalaisen** ratkaisun, jossa Puumalainen esittää suomalaisista koulutapahtumista poistettavaksi ne elementit, jotka voidaan tulkita uskonnon harjoittamiseksi. Sellainen olisi esimerkiksi Suvivirsi.

Saarakkala huomauttaa, että apulaisoikeuskansleri päätyi erilaisiin johtopäätöksiin kuin perustuslakivaliokunta vuonna 2002 ja apulaisoikeusasiamies viime elokuussa.

Hän esittääkin perusopetuslakiin muutosta, jossa opetuksen tukena mainittaisiin myös ”suomalaiseen kulttuuriperintöön kuuluvien kulttuurikristillisten traditioiden vaaliminen”.

Ideologiset erot jarruttivat kehysriihen neuvotteluja

Hallitusryhmien puheenjohtajat neuvottelivat kipukohdista koko tiistain. Kiistat leikkausten kohteista sekä veronkiristyksistä jakavat hallituspuolueita.

Hallitusryhmien väliset kehysneuvottelut olivat edelleen pahasti kesken tiistaina, kun MT meni painoon illalla.

Alunperin hallituspuolueiden piti kokoontua jo tiistaina päivällä Säätytalolle yhteiseen kehysriiheen. Riihelle varattiin aikaa kaksi päivää.

Jo päivällä tiistaina oli nähtävissä, että vaikeiksi luonnehditut neuvottelut venyvät keskiviikolle, kommentoi hallituslähde STT:lle.

Kuuden puolueen puheenjohtajien neuvottelut jatkuivat iltamyöhään tiistaina pääministeri virka-asunnossa Kesärannassa.

Sekstetti piti tauon kello 17 eduskuntaryhmien kokousten vuoksi. Alkuperäinen aikataulu venähti roimasti sovitusta.

Kiistaa leikkauksista ja veroista

Hallituspuolueiden neuvottelulistalla ovat olleet tulevien vuosien menot ja tulot. Hallitusryhmät käsittelevät kehysriihessä myös rakenneuudistuksia sekä erillistä kasvupakettia. Hallituksen tavoitteena on lopettaa valtion velkaantuminen.

Riihen alla tavoitteeksi asetettiin noin kolmen miljardin euron sopeutustoimet. Arvio perustuu valtiovarainministeriön laskelmiin.

Hallitusryhmien neuvotteluissa on punnittu eri säästökohteita. Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) kommentoi jo maanantai-iltana, että puolueiden ideologiset erot ovat nousseet neuvottelujen edetessä esiin.

Valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd.) myönsi myös maanantaina, että säästöjen tekeminen on vaikeaa eikä niitä kukaan halua tehdä.

STT:n mukaan puolueet ovat olleet erimielisiä muun muassa palkka- ja arvonlisäverotuksen kiristämisestä. Hallituspuolueista kokoomus on suhtautunut kriittisimmin palkkaverotuksen kiristämiseen.

Lapsilisät verolle?

Neuvotteluissa on ollut esillä myös lapsilisien verotus. Kokoomus haluaisi tehdä leikkauksen kaikkien lapsilisien tasoon. SDP korottaisi lapsilisiä ja sitten verottaisi niitä progressiivisesti.

Jos lapsilisiä verotettaisiin, valtion keräisi verotuloja muutamia satoja miljoonia euroja.

Hallituslähteen mukaan kehysriihessä keskusteltiin myös oppivelvollisuusiän noston perumisesta. Nostosta sovittiin jo marraskuussa rakennepaketin yhteydessä.

Indeksien jäädytystä punnitaan

Hallitus punnitsee nipistyksiä budjettikirjan kaikkiin pääluokkiin.

Neuvotteluissa esillä ovat olleet indeksikorotusten jäädytykset esimerkiksi toimeentulotuen ja eläkkeiden osalta.

Vasemmistoliitto on uhkaillut lähtevänsä jopa hallituksesta, jos hallitus puuttuu pienituloisten perusturvaan.

Hallitus puntaroi myös kiinteistöverotuksen laajentamista metsämaahan.

Myös ympäristölle haitalliset verot ovat ruodittavana. Listalle ovat päätyneet muun muassa työmatkojen verovähennysoikeus ja kaivosten sähköverohuojennukset.

JANNE IMPIÖ

PENTTI VÄNSKÄ

Isännöitsijä Tomi Lindström tarkistaa Leppävirralla kiinteistön lämmönjakojärjestelmää energiatodistuta varten.

Energiatodistuslaki etenee uudelleen eduskuntaan

Energiatodistusten hyödyt ja haitat punnitaan taas kerran eduskunnassa.

Omakotiliitto luovutti tiistaina kansalaisaloitteen energiatodistuslain muuttamisesta eduskunnan puhemiehelle **Eero Heinäluomalle** (sd.).

Aloitteen on allekirjoittanut 61 361 henkeä. Aloitetta tukevat myös useat yhteisöt.

Mittariksi todellinen energiankulutus

Omakotiliitto haluaa nykyiseen lakiin selkeän muutoksen. Esityksen tavoitteena on, että energiatodistuksen laadinta yksinkertaistuu ja kustannukset pienenevät.

Kansalaisaloitteessa esitetään, että pientalojen energiatodistus pohjautuisi mitattuun energiankulutukseen.

Todistukseen pitäisi merkitä laskennallisen kulutuksen lisäksi tieto varsinaisesta, toteutuneesta energiankulutuksesta.

Nyt etenkin sähkölämmitteisen talon energialuokkaan vaikuttaa laskennallinen energiamuotokerroin.

Kertoimen vuoksi omakotitalon laskennallinen kulutus on huomattavasti suurempi kuin sen todellinen kulutus.

Lämmitysmuotojen kertoimet vaihtelevat. Sähkölämmitteisen talon kerroin on 1,7, kaukolämmitteisen 0,7, öljylämmitteisen 1 ja pelletillä lämpenevän 0,5.

Liiton mielestä nykyiset kertoimet eivät perustu ”yhteisesti hyväksyttyyn laskentatapaan” tai ne eivät vastaa energiamuotojen hiilidioksidipäästöjä.

”Vesivoimalla tuotettu sähkö on 1,7 kertaa saastuttavampaa kuin fossiiliset polttoaineet”, perusteluteksteissä todetaan.

Kansan mielipide tarjolla valmisteluun

Nykyinen energiatodistuslaki on ollut voimassa vasta kymmenen kuukautta.

Energiatodistus vaaditaan vuonna 1980 tai sen jälkeen rakennetuilta omakotitaloilta myynnin tai vuokrauksen yhteydessä.

Omakotiliitto haluaa tarjota eduskunnalle uutta tietoa nykyisestä energiatodistuksesta. Liiton tilaaman kyselyn perusteella nykyinen laki saa kansalta murskatuomion.

Taloustutkimuksen mukaan yli neljä viidestä kuluttajista haluaisi muuttaa energiatodistuksen laskemistapaa. Sen pitäisi perustua ensisijaisesti todelliseen kulutukseen.

Myös eri puolueiden kannattajista valtaosa kannattaa, että nykyinen määrittelytapa muutetaan todelliseen kulutukseen perustuvaksi.

Kipakkaa palautetta on tullut myös todistusten hinnoista. Maksut vaihtelevat parin sadan ja ja parin tuhannen euron välillä.

Selkeä todistus tavoitteena

Toiminnanjohtajan **Kaija Savolaisen** mukaan Omakotiliitto on saanut paljon palautetta lakiuudistuksesta.

”Nykyinen malli koetaan toimimattomaksi ja ennen muuta rahastukseksi”, hän kertoo.

Esimerkiksi todistuksen termit, kuten ”kokonaisenergiankulutuksen yksikkö” ja laskennan ”nettoala” ovat vaikeita ja vieraita termejä.

Savolainen sanoo, että kuluttajat haluaisivat selkeän, käytännöllisen ja energiatehokkuuteen kannustavan todistuksen.

Kansalaisaloitteella myönteinen vastaanotto

Eduskuntaryhmät suhtautuvat myönteisesti jätettyyn kansalaisaloitteeseen. Sille luvataan asiallinen käsittely, kuului eri edustajien lupaus tiistaina eduskunnan Pikkuparlamentissa järjestetyssä keskustelutilaisuudessa.

Kokoomuksen **Lenita Toivakka** arvioi, että aloitteesta keskustellaan alustavien tietojen mukaan 10. huhtikuuta.

Isosta salista lakiehdotus lähtenee ympäristövaliokunnan käsittelyyn.

Toivakka ei kertonut tilaisuudessa kokoomuksen kantaa asiaan.

Toisen päähallituspuolueen edustaja SDP:n **Merja Kuusisto** ilmoitti antavansa tuen aloitteelle, mutta koko ryhmän äänellä hän ei puhunut. Kuusiston mielestä laki kohtelee omakotitaloasujia väärin.

Oppositio tukee yhdessä rintamassa

Selkeimmin eduskuntaryhmistä kansalaisaloitetta tukevat perussuomalaiset ja keskusta.

Jari Lindström (ps.) ja **Antti Kaikkonen** (kesk.) muistuttivat, että oppositio kirjautti jo nykyisestä laista eriävän mielipiteen, kun lakiesitystä käsiteltiin ympäristövaliokunnassa.

Kaikkonen arveli tiistaina, että ”tyrmäävän kansalaispalautteen” vuoksi hallituspuolueet joutuvat arvioimaan lakia vakavasti uudelleen.

Kaikkonen suhtautuu vielä epäileväisesti aloitteen läpimenoon.

”Nyt on käytännössä nähty ne uhat, joita epäiltiin lain valmistelun aikana”, hän toteaa.

Neljäs eduskuntaan tullut kansalaisaloite

Energiatodistusta koskeva aloite on neljäs eduskunnalle luovutettu kansalaisaloite.

JANNE IMPIÖ

KEHYSRIIHESTÄ LYHYESTI

Lapsilisän leikkaukset tyrmättiin

Huhut lapsilisien alentamisesta tai muuttamisesta verollisiksi kirvoitti kannanottoja jo kesken hallituksen kehysriihen.

Mannerheimin lastensuojeluliiton mukaan tämä heikentäisi perheiden toimeentuloa ja ruokkisi lamaa.

Lapsiperheillä on jo nyt toimeentulovaikeuksia, kun asumisen, elintarvikkeiden ja harrastusten kustannukset ovat nousseet ja arvonlisäveroa korotettu. MLL:n mukaan lapsilisän reaaliarvo laski kolmanneksen vuosina 1994–2011.

Keskustan kansanedustaja **Markus Lohen** mukaan lapsiperheiden veroprogressio nousisi, toimeliaisuus vähenisi ja kansantalous kärsisi.

”Ei voi olla niin että Suomen talous laitetaan kuntoon rankaisemalla niitä, jotka rakentavat tulevaisuuden Suomea.”

PÄIVÄN KYSYMYS

Kannattaako lehmät valmentaa kesäaikaan?

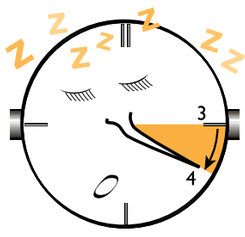

Ensi viikonvaihteessa siirrytään kesäaikaan.

Pitääkö lehmiä valmentaa muutokseen, professori Aila Vanhatalo Helsingin yliopiston kotieläintieteen yksiköstä?

En usko, että valmennuksesta olisi suurta hyötyä. Mahdollista se on, jos niin halutaan. Lypsyaikoja ja ruokintaa voi silloin muuttaa vähitellen.

Vaikuttaako kesäaikaan siirtyminen lehmien maitomääriin?

Aika marginaaliseksi arvioisin senkin eli vaikutus ei ole merkittävä. Nyt eläimet saavat ruokansa ja lypsynsä tuntia aikaisessa. Voivat vähän ihmetellä. Eläimet tottuvat nopeasti aikataulun muutoksiin. Kesäaikaan ja talviaikaan siirrytään vain kaksi kertaa vuodessa

Onko lehmien sopeutumissa eroa parsinavetoissa tai robottinavetoissa?

Robottinavetassa tunnin aikaistus vaikuttaa vielä vähemmän, sillä lehmät menevät ruokintaan ja lypsylle omassa rytmissään.

Voitteko vertailla ihmisen ja lehmän sopeutumista kesä- ja talviaikaan?

Olettaisin, että aikataulujen muutos vaikuttaa enemmän ihmisiin kuin eläimiin.

JUHANI VIITALA

> Olettaisin, että aikataulujen muutos vaikuttaa enemmän ihmisiin.«
>
> **AILA VANHATALO**